

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИЗ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ДУХУ (БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ)

Збірник тез доповідей
VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів,
аспірантів та ад'юнктів
23-24 листопада 2023 року

Львів 2023

ЛІТЕРАТУРА

1. Акуленко В.І. Збереження та захист історичних пам'яток на Україні в роки Великої Вітчизняної війни // Український історичний журнал. 1973. № 5. С. 107–113.
2. Акуленко В.І. Культурні цінності // Юридична енциклопедія. Т. 3. К.: Видавництво «Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана», 2001. С. 432.
3. Акуленко В.І. Міжнародне право охорони культурних цінностей та його імплементація у внутрішньому праві України. К.: Юстініан, 2013. 608 с.
4. Акуленко В.І. Реліквії // Юридична енциклопедія. Т. 5. К.: Видавництво «Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана», 2003. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://cyclop.com.ua/content/view/1294/58/1/15/#23857>
5. Акуленко В.І. Реституція культурних цінностей // Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. Т. 5. К.: Видавництво «Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана», 2001. С. 298–299.

УДК 364.075

ГЕНДЕРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА

Діана ШПРАХА

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Гендерна компетентність є соціально-психологічною характеристикою людини, що дозволяє їй бути ефективною в системі взаємодії між статями. Така компетентність демонструє реальний рівень досягнень особистості, її набутий досвід, та наповненість

знаннями про існуючі ситуації гендерної нерівності. Такі якості є особливо цінними для працівників соціальної сфери. «Кваліфіковані фахівці повинні розуміти неефективність традиційних патріархальних стосунків між жінками і чоловіками та створювати новий простір, який базується на ідеї гендерної рівності» [1, с. 13]. Важливо розуміти, що формування і розвиток гендерної компетентності складається з умінь аналізу явищ і ситуацій гендерної нерівності, відпрацювання навичок гендерно-компетентної поведінки. Також важливу допоміжну роль у формуванні гендерної компетентності відіграє неформальна освіта.

Сучасні соціальні працівники реалізують свою професійну діяльність в умовах, коли, незважаючи на всі зусилля в галузі законопроектів про гендерну рівноправність, на рівні прийняття рішень в органах представницької і виконавчої влади проблеми нерівності за ознаками статі почасти ігноруються. Тому комунікація, що реалізується в процесі соціальної роботи, і прикладний характер професії служать одночасно обґрунтуванням необхідності і важливості соціальної роботи для здійснення принципів гендерної рівності. Завдання соціального працівника як особистості, гармонізувати всі сфери соціальної взаємодії, налагодити ефективну соціалізацію, інтеграцію в суспільство осіб, які цього потребують [4].

Тому важливо окреслити напрямки гендерної підготовки соціальних працівників: 1) включення гендерного компоненту до різних дисциплін як тих, що формують загальні компетентності соціальних працівників; 2) включення до програм підготовки бакалаврів та магістрів соціальної роботи гендерно-тематичних курсів; 3) розробка та впровадження спеціалізованих курсів, що мають на меті посилити гендерну чутливість практики соціальної роботи [2].

Підготовка соціальних працівників потребує критичного перегляду наявної педагогічної практики, яка, почасти, орієнтована на статево-рольове виховання. Приєднавшись до «Партнерства Біарріц»

за ініціативи першої леді Олени Зеленської, Україна зобов'язалася запровадити антидискримінаційну експертизу освітнього контенту та гендерний аудит закладів освіти [3].

Програма гендерної підготовки соціальних працівників має враховувати зовнішні і внутрішні чинники, як от соціально-культурні, політичні, професійні, академічні (науковий і педагогічний) контексти та позааудиторну діяльність та навчальні курси, які розкривають гендерні аспекти соціальної роботи. При цьому важливо проводити критичне осмислення педагогічної практики та технологій, якості навчальних матеріалів, дотримуватись гендерної корпоративної політики у закладах вищої освіти. Гармонійне поєднання цих усіх перерахованих чинників забезпечить перспективу сталого розвитку гендерної компетентності соціального працівника.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грицанюк В., Костишин Е., Логвиненко В. Деякі аспекти формування гендерної компетентності майбутніх фахівців соціальної роботи. *Науковий журнал «Ввічливість. Humanitas» Волинського національного університету імені Лесі Українки*, 2021. № 5. С. 11–18.
2. Карагодіна О. Г, Семігіна Т. В. Гендерна освіта у підготовці соціальних працівників. Репрезентація освітніх досягнень, мас-медіа та роль філології у сучасній системі наук: монографія. Вінниця: Європейська наукова платформа, 2021. С. 25-37.
3. Про затвердження плану заходів з реалізації зобов'язань Уряду України, взятих в рамках міжнародної ініціативи «Партнерство Біарріц» з утвердження гендерної рівності. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1578-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1578-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 11.11.2021).
4. Ярошенко А.А. Формування гендерної компетентності соціальних працівників у контексті розвитку сімейних форм виховання

дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: дис. ... доктора філософії за спеціальністю 231 «Соціальна робота» / Академія праці, соціальних відносин і туризму, Київ, 2021. 270 с.

УДК 232.269

ШТУЧНІ МОВИ ЯК КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН

Софія ШЕЛЮХ

Institut Komunikacji Europejskiej,

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM)

Ми щодня послуговуємось мовою. Вдома – українською, за кордоном – іноземними. Саме знання мов полегшує людям життя, дозволяє домовлятися, розв'язувати конфлікти, висловлювати думки та погляди, утверджуватися в суспільстві, загалом комунікувати.

Природні мови, тобто ті звичні нам мови, які є національними, рідними, державними мовами в різних країнах еволюціонували разом із розвитком людства. Змінювалися в ході історичних та геополітичних подій. Людина не мала значного впливу на їхнє творення чи формування. Натомість «штучні мови» мали конкретних творців, які цілеспрямовано розробляли граматичну й фонетичну системи. Такі мови мали своє призначення та навіть сферу функціонування.

Визначення поняття «штучна мова» або ж «artificial language» у різних джерелах подається доволі однаково. Кембриджський словник пояснює це явище так: «мова, котра була створена для конкретної мети, на відміну від тої, яка розвивалася природньо як інструмент комунікації людей»[5]. У словнику Міріам Вебстер можна знайти подібне визначення, проте з невеликим